

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

24 octombrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecătorii–Ghenadie Nicolaev, Elena Covalenco, Nicolae Gordilă și Vladimir Timofti,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat împotriva sentinței Judecătorei Strășeni din 12 aprilie 2011, deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2011 și deciziei Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 22 februarie 2012, de condamnatul

Madan Veaceslav Grigore, născut la 16 iulie 1947, originar din Chișinău, domiciliat în r-nul Strășeni, s. Cojușna, str. Ștefan cel Mare 275;

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. 31.03.2010 – 12.04.2011 (prima instanță)*
- 2. 17.05.2011 – 28.06.2011 (instanța de apel)*
- 3. 27.01.2012 – 22.02.2012 (recurs ordinar)*

Asupra admisibilității recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Strășeni din 12 aprilie 2011, Madan Veaceslav a fost condamnat:

- în baza art.290 alin.(1) Cod penal la 1 an închisoare,
- în baza art.290 alin.(2) lit.b) Cod penal la 3 ani închisoare.

În baza art. 84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă de 3 ani și 6 luni închisoare în penitenciar de tip semiînchis.

2. În fapt, instanța de fond, pe baza probelor administrate, a constatat că, Madan Veaceslav, avînd scopul de purtare, păstrare și comercializare a armelor și munițiilor fără autorizația respectivă, a săvîrșit fapta prejudiciabilă prevăzută de legea penală în următoarele circumstanțe:

La sfârșitul anului 2007, Madan Veaceslav a primit de la Caluțchi Alexandru două cartușe pentru arma cu țeava ghintuită, două cutii din metal cu cartușe pentru arma cu țeava ghintuită și două grenade reactive de tip RPG – 18, pe care le-a transportat și păstrat, fără a avea autorizația respectivă, la domiciliul său, din str. Mihai Viteazul 275, în s. Cojușna, r-nul Strășeni.

În luna iulie 2009, Madan Veaceslav, în urma înțelegerii prealabile, în scopul realizării unui plan de comercializare a munițiilor fără autorizația respectivă, a transmis lui Velicico Valeri, în privința căruia cauza a fost disjungată, două cartușe pentru armă cu țeava ghintuită, în calitate de mostre pentru potențialii cumpărători.

În septembrie 2009, tot el, în urma înțelegerii prealabile, în scop de comercializare, fără a avea autorizația respectivă, a transmis lui Velicico Valeri, două cutii din metal cu cartușe pentru arma cu țeava ghintuită și două grenade reactive de tip RPG-18, pe care ultimul, fără a avea autorizația respectivă, s-a angajat să le realizeze.

La 03 noiembrie 2009, aproximativ la ora 13⁰⁰, Velicico Valeri s-a întâlnit cu potențialul cumpărător, căruia, fără a avea autorizația respectivă, i-a transmis două cutii din metal cu cartușe pentru arma cu țeava ghintuită și două grenade reactive de tip RPG-18, pe care le primise pentru vânzare de la Madan Veaceslav.

În momentul realizării tranzacției de vânzare, Velicico Valeri a fost reținut în flagrant.

Potrivit raportului de expertiză nr. 3375 din 27 noiembrie 2009, cele două obiecte ridicate de la Velicico Valeri, „sunt grenade antitanc reactive de tip ”RPG-18”, fabricate în anul 1977 (URSS), care sînt arme de foc de unică folosință destinate pentru nimicirea tancurilor, autotunurilor și altor mijloace mecanizate și blindate ale adversarului, neutralizarea (nimicirea) personalului și mijloacelor de foc adăpostite și neadăpostite.

În interiorul dispozitivelor de lansare se află cîte o lovitură cumulativă de tip „PG-18”, care fac parte din categoria munițiilor.

Exteriorul grenadelor antitanc reactive „RPG-18” în litigiu nu prezintă deformări, fisuri sau alte deteriorări care să afecteze funcționarea acestora, prin urmare ele sînt utile pentru a fi folosite după destinație”.

Conform raportului de expertiză nr. 3141 din 27 noiembrie 2009, două cartușe de calibru 7,62 mm, predate benevol de Velicico Valeri, „sunt muniții pentru utilizare în scopuri militare și sunt utile pentru a fi folosite.

Cartușele în cantitate de 1400 unități, ce se găsesc în cutiile din metal, ridicate de la Velicico V., sunt muniții pentru utilizare în scopuri militare și sunt utile pentru a fi folosite”.

Tot el, Madan Veaceslav, avînd intenția fabricării și păstrării a armelor și munițiilor fără autorizația respectivă, a comis fapta prejudiciabilă de legea penală în următoarele circumstanțe:

Astfel, Madan Veaceslav, în perioada și circumstanțe necunoscute, fără a avea autorizația respectivă, a confecționat în mod meșteșugăresc adaptînd un pistol pneumatic de model „ИЖ” nr.9015564, sub arma de foc, pentru a face împușcături cu muniții de luptă de calibru 5,6 mm, și fără a avea autorizație respectivă a intrat în posesia a 49 cartușe de luptă de calibru 5,6 mm, pe care le-a păstrat la domiciliul său.

La 05 noiembrie 2009, aproximativ la ora 15⁰⁰, Madan Veaceslav fiind reținut și bănuit în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 290 alin.(2) lit.b) Cod penal, pentru purtarea, păstrarea și comercializarea armelor și munițiilor fără autorizația respectivă, la ora 17⁵⁵, fără a anticipa impunerea organului de urmărire penală de a preda armele și munițiile deținute ilegal și-a expus dorința de a transmite pistolul de model „ИЖ”, adaptat sub arma de foc, pentru a împușca cu muniții de luptă de calibru 5,6 mm și cartușele pentru acesta.

Ulterior, la 06 noiembrie 2009, în cadrul percheziției la domiciliul lui Madan Veaceslav din str. Mihai Viteazul 275, în s. Cojușna, r-nul Strășeni, a fost ridicat pistolul de model „ИЖ” nr.9015564, adaptat sub arma de foc pentru a împușca cu muniții de luptă de calibru 5,6 mm și 49 cartușe de luptă pentru acesta, cu calibru 5,6 mm.

Potrivit raportului de expertiză nr. 3141 din 27 noiembrie 2009, pistolul de model „ИЖ” nr.9015564, *„este armă de foc atipică, cu muniții de luptă cu calibru 5,6 mm, confecționat în mod meșteșugăresc, prin găurirea țevei și instalarea perculatorului pe cilindrul pistolului confecționat la uzină, care este util pentru efectuarea împușcăturii”*.

Conform aceluiași raport de expertiză, *„49 de cartușe ridicate, sunt muniții pentru luptă, cu calibru de 5,6 mm, pentru arme sportive-vînătorești, confecționate la uzină și sunt utile pentru efectuarea împușcăturii”*.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Cojocaru Vladimir, în numele inculpatului, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri de achitare a lui Madan Veaceslav de sub învinuirea de comitere a infracțiunilor prevăzute de art. 290 alin.(1) și 290 alin.(2) lit.b) Cod penal, invocînd că inculpatul nu a recunoscut vina, iar în cauză lipsesc probe care ar dovedi vinovăția acestuia în comiterea infracțiunilor incriminate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2011, a fost admis apelul avocatului Cojocaru Vladimir, declarat în numele inculpatului Madan Veaceslav însă din alte motive, casată sentința instanței de fond, rejudecată cauza și

pronunțată o nouă hotărîre, prin care Madan Veaceslav a fost condamnat în baza art. 290 alin.(2) lit.b) Cod penal la 2 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

4.1. În motivarea deciziei sale, instanța de fond, încadrînd acțiunile inculpatului Madan Veaceslav pe două aliniate ale art. 290 Cod penal și stabilindu-i pedeapsa definitivă pentru concurs de infracțiuni, i-a agravat situația acestuia, însă de fapt acțiunile infracționale calificate la alin.(1) al art. 290 Cod penal, sunt cuprinse în întregime de alin.(2) al art. 290 Cod penal și, deci calificarea corectă a acțiunilor lui Madan Veaceslav urmează a fi -în baza art. 290 alin.(2) lit.b) Cod penal.

La fel, instanța de apel a concluzionat că vinovăția inculpatului a fost confirmată prin probele prezentate, iar versiunea acestuia înaintată în cadrul urmăririi penale are drept scop evitarea răspunderii penale.

5. Hotărîrea menționată a fost contestată cu recurs ordinar de către inculpat care, fără a invoca vreun temei prevăzut de art. 427 Cod de procedură penală, a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei la Procuratura Generală, pentru examinarea suplimentară a probelor.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 22 februarie 2012, a fost decisă inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpat, deoarece nu corespunde cerințelor de conținut prevăzute de art. 430 pct.5) Cod de procedură penală.

6.1 În motivarea deciziei sale, instanța de recurs a menționat faptul că inculpatul, declarînd recurs, nu a invocat nici unul din temeiurile obligatorii recursului ordinar, stipulate în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, și în situația dată, s-a impus inadmisibilitatea recursului, pe motiv că acesta nu îndeplinește cerințele de conținut.

7. Hotărîrile menționate sunt contestate cu recurs în anulare, prin care condamnatul solicită casarea acestora, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel din motiv că la materialele cauzei nu există probe ce ar confirma vinovăția sa în comiterea infracțiunii imputate, el fiind nevinovat.

8. Examinînd argumentele recursului în anulare declarat în raport cu materialele cauzei și prevederile legii de procedură penală, Colegiul penal consideră că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit dispozițiilor art.4 § 2 din Protocolul 7 la Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, redeschiderea procesului, conform legii și procedurii penale a statului respectiv, poate fi efectuată dacă fapte noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente sînt de natură să afecteze hotărîrea pronunțată.

În sensul art.452 coroborat cu art.453, 454 Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, persoanele menționate la art.401 alin.(1) pct.2) și 3), precum și, în numele acestor persoane, apărătorul sau reprezentantul lor legal, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărîrii judecătorești irevocabile, fiind respectate următoarele condiții: recursul este declarat în termen de 6

luni de la data rămînerii irevocabile a hotărîrii judecătorești sau, în cazul în care cererea a fost comunicată Guvernului Republicii Moldova de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului, de la data comunicării ei; au fost epuizate căile ordinare de atac; recursul nu este declarat repetat; există un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente care a afectat hotărîrea atacată, inclusiv cînd Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii.

Conform dispozițiilor art.456 Cod de procedură penală, recursul în anulare este supus unei verificări prealabile judecării în fond a acestuia, astfel că, instanța de recurs este obligată să îndeplinească actele procedurale preparatorii și să examineze admisibilitatea în principiu a recursului în anulare, în conformitate cu prevederile art.431 și art. 432 Cod de procedură penală, care se aplică în mod corespunzător.

În cazul constatării condițiilor prevăzute la art.432 alin.(2) Cod de procedură penală, completul format din 5 judecători va decide asupra inadmisibilității recursului înaintat prin decizie motivată adoptată în unanimitate.

La această etapă procesuală, instanța de recurs este obligată să examineze dacă cererea declarată privește o hotărîre irevocabilă, dacă este declarată în termenul prevăzut în art. 454 Cod de procedură penală, dacă au fost epuizate căile ordinare de atac, dacă motivul pe care se întemeiază recursul este unul din cele limitativ prevăzute în art. 453 Cod de procedură penală și dacă recursul nu este declarat repetat.

Analizînd actele și materialele cauzei, Colegiul penal constată că hotărîrea irevocabilă a cărei anulare se cere a fost pronunțată la data de 22 februarie 2012, iar recurentul a declarat recursul în anulare la data de 30 aprilie 2013, adică peste termenul de 6 luni de la data rămînerii irevocabile a hotărîrii judecătorești.

Potrivit dispozițiilor art.230 Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Astfel, potrivit formalismului legii procesual penale, avînd caracter de garanție egală pentru toate părțile interesate, în sensul dispozițiilor art.119 din Constituția Republicii Moldova, care stipulează că împotriva hotărîrilor judecătorești, părțile interesate și organele de stat competente pot exercita căile de atac, în condițiile legii și, ca rațiune, satisfacerea imperativului disciplinării activității procesuale prin stabilirea unor termene peremptorii, prin dispozițiile art.454 Cod de procedură penală *în redacția Legii nr.66 din 05.04.2012, în vigoare la 27.10.2012*, - legiuitorul a impus obligația îndeplinirii în termen a actelor de procedură la etapa recursului în anulare, sub sancțiunea decăderii din exercițiul dreptului.

Deci, în sensul art.3 Cod de procedură penală, în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmării penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească. Legea procesuală penală poate avea efect ultraactiv în perioada de tranziție la o nouă lege procesuală penală, însă caracterul ultraactiv se stipulează în legea nouă.

Analizînd textul Legii nr.66 din 05.04.2012, în vigoare la 27.10.2012, se observă că, legiuitorul n-a stipulat caracterul ultraactiv al dispozițiilor art.454 Cod procedură penală.

Din aceste considerente, și întrucât recurentul a formulat recursul în anulare cu depășirea termenului de 6 luni de la data pronunțării hotărârii irevocabile a cărei anulare se cere, încălcând astfel, prevederile art. 454 Cod de procedură penală, se va impune inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de condamnatul Madan Veaceslav, din motiv că este depus peste termen.

9. Conform art. 431 alin. (2), 432 alin. (1), (3), 454, 456 Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de condamnatul *Madan Veaceslav Grigore* împotriva sentinței Judecătoriei Strășeni din 12 aprilie 2011, deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2011 și deciziei Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 22 februarie 2012, în cauza penală în privința sa, deoarece este declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la 31 octombrie 2013.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Ghenadie Nicolaev

Elena Covalenco

Nicolae Gordilă

Vladimir Timofti

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE
dispozitiv

24 octombrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecătorii–Ghenadie Nicolaev, Elena Covalenco, Nicolae Gordilă și Vladimir Timofti,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat împotriva sentinței Judecătorei Strășeni din 12 aprilie 2011, deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2011 și deciziei Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 22 februarie 2012, de condamnatul

Madan Veaceslav Grigore, născut la 16 iulie 1947, originar din Chișinău, domiciliat în r-nul Strășeni, s. Cojușna, str. Ștefan cel Mare 275;

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. 31.03.2010 – 12.04.2011 (prima instanță)*
- 2. 17.05.2011 – 28.06.2011 (instanța de apel)*
- 3. 27.01.2012 –22.02.2012 (recurs ordinar)*

Conform art. 431 alin. (2), 432 alin. (1), (3), 454, 456 Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de condamnatul *Madan Veaceslav Grigore* împotriva sentinței Judecătorei Strășeni din 12 aprilie 2011, deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2011 și deciziei Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 22 februarie 2012, în cauza penală în privința sa, deoarece este declarat peste termen.

Pronunțarea integrală la 31 octombrie 2013.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Ghenadie Nicolaev

Elena Covalenco

Nicolae Gordilă

Vladimir Timofti